

Een uit de hand gelopen experiment

Suzanne Hautvast

Satirische, sobere, (auto)biografische-, misdaad- en hallucinerende films over drugs waren er begin 2006 te zien op het 35^e internationale filmfestival in Rotterdam. Ik liet mijn oog, gestuurd door pragmatische keuzes als in een weekend te bekijken, zonder al te veel tussenuren, vallen op de Britse gedocumenteerde film *Stoned*, een van de drie delen van de Deense misdaadfilm *Pusher* en twee Amerikaanse documentaires: *Gucci Crackheads*, *Battle Nihilism* en *Methadonia*. Beide documentaires worden hier maar kort besproken omdat zij niet in de bioscoop te zien zijn. De films zijn te huur op dvd.

Gucci Crackheads, *Battle Nihilism* (Molly Lynch, 2004) is een klein en vaak komisch portret van een tegendraadse dertiger die onder het motto 'If society gives me nothing, I'll give it nothing', besloot junk te worden nadat ze haar baan verloor. In *Methadonia* (Michel Negroponte, 2005) worden vijf (ex) gebruikers van methadon geportretteerd. Zowel voor- als tegenstanders van methadonverstrekking komen aan hun trekken. Tegenstanders worden gesterkt in de gedachte dat methadonverstrekking leidt tot een extra verslaving. Voorstanders zien dat het leven met methadon een stuk draaglijker kan worden.

Stoned (Stephen Woolley, 2005) is het verhaal van Rolling Stone Brian Jones die kort nadat hij in 1969 uit de band was gezet dood in zijn zwembad werd gevonden. Hoewel dit mysterie nooit is opgelost, laat de film nauwelijks twijfels bestaan over wie schuldig is aan de dood van Jones. Frank Thorogood, die door de Rolling Stone werd aangenomen om bouwwerkzaamheden in en rondom Jones' huis te verrichten maar langzamerhand diens persoonlijke assistent werd, wordt als dader

neergezet. Thorogood was de ochtend van het ongeluk door Jones ontslagen vanwege tegenvallende resultaten. Een teleurstelling voor de bouwvakker die zich juist comfortabel begon te voelen in een leven van sex, drugs en rock'n roll. De kijker heeft echter al kunnen zien waar zo'n leven toe kan leiden. We zien Jones als de rock'n roll zo goed als voorbij is. Hij is niet meer welkom bij de Stones omdat hij vanwege een strafblad de Verenigde Staten niet inkomt. Ook de sex is niet meer wat het is geweest. Zijn grote liefde, de Zweedse actrice en model Anita Pallenberg, verliet hem in 1967 en nam haar intrek bij Rolling Stone Keith Richards. Het druggebruik bezorgde hem een negatief imago. In de film zien we Jones tijdens een opname in een stoel hangen, de rest van de band verlaat de studio en doet het licht uit, Jones slapend achterlatend.

Regisseur Woolley heeft zonder meer kunstig geknipt en geplakt in het leven van Jones om een rode draad te construeren, maar als we ongeveer halverwege de film Bob Dylan horen zingen: 'Because something is happening here, but you don't know what it is, do you Mister Jones' wordt nog eens onderstreept dat het leven van Jones een uit de hand gelopen experiment was. Wat eens zo veelbelovend leek, eindigt in een zwembad.

Ook hoofdpersoon Tony uit de Deense film *Pusher II* van Nicolas Winding Refn heeft zijn leven niet in de hand. Het eerste deel van deze misdaadtrilogie werd in 1996 juichend ontvangen, gevolgd door een tweede en derde deel in 2004 en 2005. Alle drie de films zijn afzonderlijk te bekijken, vooral doordat er voor iedere film een andere hoofdpersoon is gekozen. Tony heeft het woord respect in grote letters op zijn kale achterhoofd laten tatoeëren, maar ontvangt van niemand datgene waarvoor hij zo verlangt. Vooral van zijn vader niet. Net vrijgelaten uit de gevangenis treedt Tony in dienst bij

Suzanne Hautvast (✉)
Drs. S. Hautvast is trajectbegeleider Rode Schakel, integrale hulpverlening aan prostituees.

zijn vader, een criminele autohandelaar. Er is hem veel aan gelegen zijn vader ter wille te zijn, maar het bewijs leveren dat hij een goede zoon is, gaat hem niet gemakkelijk af. Hij steelt de verkeerde dingen en werkt, zonder dat hij het in de gaten heeft, samen met de vijand van zijn vader. Hij kan zijn fouten in een keer herstellen door in opdracht van zijn vader diens vriendin te vermoorden. Hij gaat akkoord met deze opdracht, maar slaagt er niet in de vrouw om het leven te brengen. In plaats daarvan neemt hij de ultieme wraak en vermoordt hij zijn vader. Hij slaat op de vlucht en neemt zijn zoon, geboren tijdens zijn gevangenschap, mee.

Pusher II is allereerst gewoon een spannende film, waarin het dealen van drugs een normale vorm van inkomstenverwerving is en het gebruik van cocaïne vergelijkbaar is met het eten van een boterham met kaas. De hunkering naar respect van de toch wel sullige Tony maakt de film boeiender en bij vlagen tenenkrommend.

Het filmfestival heeft met deze serie films en documentaires met succes ingespeeld op de belangstelling voor een doorgaans ongekennde en bij vlagen bizarre werkelijkheid.